

Ecologistes de Catalunya

Nota de premsa

PROPOSTA D'ESPais AGROFORESTALS DEL CORREDOR MEDITERRANI, una aposta pel futur.

La federació Ecologistes de Catalunya (EdC) ha elaborat el document PROPOSTA D'ESPais AGROFORESTALS DEL CORREDOR MEDITERRANI i el presenta en el marc del congrés de l'UICN (Unió Internacional per a la Conservació de la Natura). El document és una proposta bàsica per protegir de forma efectiva els espais agroforestals de les planes de Catalunya que estan sotmesos a una més gran pressió urbanística. Afirmem que és en les planes agrícoles del corredor mediterrani on la societat catalana es juga una part significativa de la nostra sostenibilitat en el futur. De com es resolgui la dialèctica espai urbà - espai agrari en depèn.

Ens calen polítiques de planificació territorial que integrin la conservació del patrimoni natural en els seus objectius, instruments de gestió i recursos econòmics. En el cas de les zones forestals ubicades essencialment a les serralades disposem d'instruments territorials (Pla d'Espais d'Interès Natural i Xarxa Natura 2000) i d'instruments de gestió com els plans tècnics de gestió forestal o administracions de proximitat com els parcs naturals, però els recursos econòmics són escassos. En el cas de les planes no tenim ni instruments de planificació territorial (Pla d'Espais d'Interès Agrari), ni administració de proximitat, ni recursos suficients, tot i que hi hagi alguns instruments de gestió com els Contractes Globals d'Explotació Agrària que primen la introducció de mesures ambientals. Però sense planificació territorial i instruments de gestió (nova administració ambiental reconeguda en el nou model d'organització administrativa) no avançarem encara que hi hagi molt bones paraules o declaracions majestuoses.

El corredor mediterrani

A casa nostra el concepte "corredor mediterrani" està associat a les comarques de pas ubicades a la franja litoral i de la depressió prelitoral i que amb tot tipus d'infraestructures connecten Europa amb el sud peninsular i Àfrica. Tros a tros aquestes infraestructures van fragmentant el territori i malmetent els seus valors naturals. La llista és llarga: l'AP7 i el seu desdoblament (A7 o la suma de N-340, Quart Cinturó o ronda del Vallès, C-35 i N-2), el TGV, la MAT o el futur gasoducte Martorell-Figueres. Alhora, aquesta privilegiada situació també posiciona el corredor com una àrea de gran creixement urbanístic. Un creixement que no és limita a l'espai ocupat físicament pel seu sistema de ciutats. Les externalitats d'aquestes sistemes urbans afecten negativament la qualitat de l'aire, el cabal ecològic dels rius, o la qualitat i el nivell freàtic dels aqüífers; necessita de pedreres, d'abocadors i d'incineradores de residus; aquest creixement vol definir-se com a sostenible a base de substituir camps de conreu tradicional per horts solars i omplir les serralades de grans parcs eòlics. Totes aquestes externalitats degraden el paisatge, malmeten la nostra qualitat de vida i acaben

afectant la biodiversitat del territori. Sense negar la necessitat d'avançar en les energies renovables i de donar sortida a problemàtiques com els residus, és evident que el territori té uns límits que no és poden superar.

Un nou concepte de corredor mediterrani

No obstant, el corredor mediterrani és molt més que no un conjunt d'infraestructures que fragmenten el territori i que afecten directament la qualitat de vida dels seus pobladors. El corredor mediterrani són un conjunt d'espais que confereixen identitat, a més de possibilitar certa qualitat ambiental. Els valors ambientals del corredor mediterrani no es circumscriuen només a les muntanyes i els seus boscos, on s'ubiquen els principals espais protegits pel PEIN i la Xarxa Natura 2000; també les planes agroforestals i els rodals de les nostres ciutats són part fonamental d'aquests valors i de la seva qualitat. Reivindicar la importància de les planes agrícoles, el treball responsable de la nostra pagesia, i proposar instruments de protecció i gestió és l'objectiu principal d'aquest document - proposta. Es tracta de posar unes bases visibles i transparents per a un nou pacte sobre l'espai i l'activitat agrària que ajudi a definir límits clars entre l'espai urbà i el rural.

Els dos pilars fonamentals d'aquests bases són:

- dotar-nos d'instruments de protecció territorial que ajudin a teixir una matriu d'espai agraris o agronaturals a les planes;
- dotar-nos d'instruments eficients de gestió.

Aquests dos pilars han estat bàsics per a protegir les nostres zones més forestals. El PEIN (Pla d'Espais d'Interès Natural) i la Xarxa Natura 2000 han estat el pilar dels instruments territorials; els plans tècnics de gestió forestal, organismes com el Consorci Forestal de Catalunya, o els parcs naturals han estat el pilar de la gestió i l'administració local de proximitat. En els espais agroforestals de les planes ha fallat especialment el primer pilar. No hi ha avui dia instruments de protecció territorial i urbanística que donin seguretat a l'espai agrari. Com a conseqüència, els nostres espais agraris més proper han estat orfes de gestió i compromís públic.

Entenem que és l'hora d'apostar decididament pel camp, per la nostra pagesia. El programa de planejament territorial, amb els tràmits d'informació pública dels plans territorials parcials de les Terres de l'Ebre, del Camp de Tarragona, de l'Àmbit Metropolità de Barcelona i, en un futur proper, del de les Comarques Gironines, és una excel·lent oportunitat. L'article 1.6 de les Normes d'Ordenació Territorial de tots els Plans Territorials Parcials defineixen la figura d'Àmbit amb les finalitats següents: formular plans especials urbanístics plurimunicipals, formular plans especials per a l'establiment i aplicació d'estratègies de conservació, gestió i intervenció en els espais oberts, recomanar fórmules de cooperació municipal i assenyalar àrees d'activitat econòmica. Reclamem que els Plans Territorials Parcials que afecten al corredor mediterrani considerin els espais agroforestals de les planes com a Àmbits amb les finalitats exposades. Aquest fet permetria un reconeixement clar de les planes com a espais agronaturals amb personalitat jurídica i permetria posar les bases per a una gestió més eficient. Aquesta gestió passa per la constitució de l'administració ambiental local supramunicipal de l'activitat rural en els medis agroforestals. La figura dels parcs agraris o agronaturals han de ser el punt de trobada de totes les administracions locals i els departaments de la Generalitat amb competències sobre tema, amb els pagesos i els agents socials del territori. És la manca de coordinació entre els diferents departaments de la Generalitat, l'escassetat de recursos econòmics i l'insuficient finançament municipal allò que ens porta a un abandonament de l'administració en la cura d'aquests espais. Sorprèn que l'administració es doti d'instruments locals supramunicipals per gestionar els residus o la mobilitat (ATM) i, tanmateix, abandoni l'espai rural i la pagesia que el gestiona a la pressió de les externalitats urbanes. Si no posem les bases d'una nova

administració ambiental de proximitat que integri tots els agents amb responsabilitats no resoldrem les problemàtiques dels nostres paisatges agraris periurbans.

Objectius de la proposta

En síntesi, la proposta de la federació d'Ecologistes de Catalunya té per objectius fonamentals:

1. Protegir les planes agroforestals dels processos d'ocupació urbanística.
2. Constituir l'administració ambiental local dels espais agronaturals.
3. Consolidar uns espais agraris que actuïn com a polaritats econòmiques del sector.
4. Gestionar les conques hidrogràfiques en els seus àmbits més conflictius: les planes.
5. Protegir i gestionar els paisatges agronaturals.
6. Preservar l'entorn dels PEIN de les planes.
7. Protegir el conjunt de les serralades Litoral i Prelitoral com a corredors biològics.

Què demanem?

Reclamen en el marc del programa de planejament territorial que:

1. Els plans territorial parcials del corredor mediterrani reconeixin com a sòls no urbanitzables de protecció especial els espais grafiats en la proposta cartogràfica adjunta i que siguin reconeguts com Àmbits amb la finalitat de dotar-los de planejament urbanístic de detall, alhora que defineixi la constitució d'administracions supramunicipals sota la figura de parc agrari o agronatural, parcs que han d'esdevenir àrees d'activitat econòmica agrària i protegir els seus valors ambientals i naturals.
2. Es predetermini la creació de consorcis supramunicipals amb implicació dels departaments competents de la Generalitat (Agricultura i Acció Rural, Medi Ambient, Política Territorial...), els ajuntaments, els pagesos i els agents socials del territori.
3. El desplegament dels plans territorials parcials contempli l'aprovació de plans especials urbanístics de delimitació i ordenació, necessaris per salvar la inseguretat jurídica en la delimitació que introdueixen les normes d'ordenació territorial.
4. Elaborar plans de desenvolupament i gestió que permetin assegurar la viabilitat ambiental i econòmica de les explotacions agràries que gestionen els nostres paisatges agroforestals.

[Enllaç amb la proposta gràfica](#)

http://www.adenc.cat/actualitat_ambiental/CM08/CMoctubre08.pdf

Entitats promotores

Entitats membres d'EdC: AENA (Associació per a l'Estudi de la Natura d'Anoia), ANG (Associació de Naturalistes de Girona), Alnus - Agrupació en Defensa de l'Entorn, ADENC (Associació per la Defensa i l'Estudi de la Natura), Bosc Verd - Col·lectiu Ecologista Bosc Verd, CEPA (Centre d'Ecologia i Projectes Alternatius), GEPEC (Grup d'Estudi i Protecció dels Ecosistemes del Camp), GEVEN (Grup Ecologista del Vendrell / B. Penedès), GDMNS (Grup per a la Defensa del Medi Natural de la Segarra), IAEDEN (Institució Alt Empordanesa per a l'Estudi i Defensa de la Natura), IPCENA (Institució de Ponent per la Conservació i l'Estudi de la Natura), LIMNOS - Associació de Defensa del Patrimoni Natural de Banyoles i Comarca, Vall del Ges.NET - Plataforma antiincineradora de la Vall del Ges, Associació Cerdanyola Via Verda.

Entitats adherides a EdC: GATA (Grups d'Amics de Toni Achón), GDT - Grup de Defensa del Ter, No a la MAT, Salvem l'Empordà, Salvem el Vallès, Vallès Net

Entitats que han manifestat a data d'avui el suport a la proposta

Assemblea Pagesa

Unió de Plataformes (PLATAFORMA DE DEFENSA DE LA TERRA ALTA; EL SAÜQUER, ASSOCIACIÓ PER A LA PRESERVACIÓ DEL TERRITORI, LA SEGARRA; GEVEN, GRUP ECOLOGISTA DEL VENDRELL I DEL BAIX PENEDEès; AAVV DEL CENTRE HISTÒRIC DE BELLVEI, BAIX PENEDEès; PLATAFORMA NO FEM EL CIM, BAIX I ALT PENEDEès; COL·LECTIU ECOLOGISTA BOSC VERD - Ecologistes de Catalunya, ALT PENEDEès; PLATAFORMA CÍVICA PER LA SALUT I EL MEDI AMBIENT, SANTA MARGARITA I ELS MONJOS, ALT PENEDEès; ADAPA, CAPELLADES, ALT PENEDEès I ANOIA; ASSOCIACIÓ DE VEÏNS DE SANT PERE DE SALLAVINERA, ANOIA; PLATAFORMA SALVEM L'ANOIA, ANOIA; PLATAFORMA PER LA RETIRADA DEL PLA DIRECTOR URBANÍSTIC DE LA CONCA D'ÒDENA, ANOIA; GRUP MEDIAMBIENT ANOIA SUD - Ecologistes en Acció, ANOIA; Diari digital SITGES NEWS, SITGES, GARRAF; FRONT ANTITÈRMICA DE CUBELLES I CUNIT, GARRAF; GRUP ECOLOGISTA LES AGULLES – Ecologistes en Acció, GAVÀ, GARRAF-BAIX LL. -ALT PENEDEès; GRUP DE DEFENSA DEL GARRAF-ORDAL-LLOBREGAT DEFGOL, GARRAF-BAIX LLOBREGAT; ASSOCIACIÓ NATURA POU DEL GLAÇ, BEGUES, BAIX LLOBREGAT; PLATAFORMA SALVEM CAN COLL,TORRELLES SOSTENIBLE, BAIX LLOBREGAT; MARTORELL VIU, BAIX LLOBREGAT; PLATAFORMA SALVEM OLIVERETES, VILADECANS, BAIX LLOBREGAT; ASSOCIACIÓ NATURALISTES D'ABRERA: ANDA, BAIX LLOBREGAT; ASSOCIACIÓ CULTURAL DEL MONTSERRAT, COLLBATÓ, BAIX LLOBREGAT; PLATAFORMA SALVEM MONTSERRAT, COLLBATÓ, BAIX LLOBREGAT; PLATAFORMA EN DEFENSA DEL TERRITORI I PATRIMONI DEL BAIX LLOBREGAT NORD; PLATAFORMA POPULAR CONTRA EL PLA CAUFEC, ESPLUGUES, BARCELONÈS; PLATAFORMA L'AVE pel LITORAL, BARCELONA, BARCELONÈS; SOS MONUMENTS; ARQUITECTES SENSE FRONTERES; PLATAFORMA PER L'EQUILIBRI TERRITORIAL INTERPROVINCIAL DE CATALUNYA; COL·LECTIU AGUDELLS- Ecologistes en Acció, BARCELONA, BARCELONÈS; VALL DE CAN MASDEU BARCELONA, BARCELONÈS; COLLSEOLA PARC NATURAL.ORG, BARCELONÈS; PLATAFORMA EL TORRENTAL CALLDETENES, OSONA; PLATAFORMA ANTIINCINERADORA DE LA VALL DEL GES -EdC, OSONA; MEANDRE ASSOCIACIÓ PER A LA PRESERVACIÓ PATRIMONI NATURAL,MANRESA, BAGES; RAMADERIA ANCESTRAL ELS ISARDS, GUILLERIES, OSONA-GARROTXA; PLATAFORMA EL ROURE. DOSRIUS I CANYAMARS, VALLÈS- MARESME; PLATAFORMA SALVEM LA VALL DE LA RIERA DE PINEDA, MARESME; ASSOCIACIÓ D'AMICS DEL MAS ROIG, LLAGOSTERA, BAIX EMPORDÀ; PLATAFORMA CIUTADANA SALVEM SOLIUS, SANTA CRISTINA D'ARO, BAIX EMPORDÀ; SOS EMPORDANET, BAIX EMPORDÀ; GENT DEL TER, CONCA TER, BAIX I ALT EMPORDÀ; SALVEM VILANERA, L'ESCALA-EMPÚRIES, ALT EMPORDÀ; XARXA PER LA DEFENSA DE L'EMPORDÀ; PLATAFORMA CÍVICA EN DEFENSA DE LES TERRES DEL SÈNIA, BAIX MAESTRAT)

ECOLOGISTES DE CATALUNYA

<http://www.ecologistes.cat/>

Barcelona, 8 d'octubre de 2008

Més informació: Toni Altaió i Morral Oficina Tècnica de l'ADENC

937171887 655179694

taltaio@adenc.cat